

Ecologisch Onderzoek Oukoopsedijk 7 te Reeuwijk

Concept

Uitgave: mei 2019

Watersnip-rapport 19A030

Colofon

Titel	Ecologisch Onderzoek Oukoopsedijk 7 te Reeuwijk
Status rapport	Concept
Projectnummer	19A030
Datum uitgave	Mei 2019
Samengesteld door	Brigit van Dam, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, senior adviseur Watersnip Advies Meia Domburg, medewerker Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	De heer J. Kramer Oukoopsedijk 7 2811 NE Reeuwijk

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	TOETSINGSKADER	5
2.1	EUROPESE RICHTLIJNEN	5
2.2	LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING	5
2.2.1	<i>Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)</i>	5
2.2.2	<i>Natuurnetwerk Nederland</i>	10
2.2.3	<i>Omgevingsvisie en Omgevingsverordening (1 april 2019) en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013)</i>	11
3	LOCATIEBESCHRIJVING	13
3.1	HUIDIGE SITUATIE.....	13
3.2	PLANNEN	13
3.2.1	<i>Ligboxenstal</i>	13
3.2.2	<i>Huisstal</i>	13
4	RESULTATEN ONDERZOEK	15
4.1	METHODE	15
4.2	FLORA.....	15
4.3	FAUNA	15
4.3.1	<i>Vogels</i>	15
4.3.1.1	<i>Ligboxenstal</i>	16
4.3.1.2	<i>Huisstal</i>	17
4.3.2	<i>Vissen</i>	17
4.3.3	<i>Amfibieën</i>	17
4.3.4	<i>Reptielen</i>	18
4.3.5	<i>Grondgebonden zoogdieren</i>	19
4.3.6	<i>Vleermuizen</i>	20
4.3.6.1	<i>Ligboxenstal</i>	20
4.3.6.2	<i>Huisstal</i>	20
4.3.7	<i>Overige soorten</i>	21
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	23
5.1	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	23
5.2	ALGEMENE ZORGPLICHT	25
6	BRONNEN	27

1 Inleiding

De heer Kramer heeft de volgende voornemens:

A. In 2019 de ligboxenstal op het perceel gedeeltelijk af te breken en om te bouwen naar een deels dichte en deels open schuur, dit in verband met een toepassing van Ruimte voor ruimteregeling;

B. In april 2020 de aan het woonhuis gebouwde huisstal te renoveren.

In deze rapportage worden A (ligboxenstal) en B (huisstal) apart van elkaar beschreven.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Wet Natuurbescherming).
Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Wet Natuurbescherming);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden (Toepassing Omgevingsbeleid, Compensatiebeginsel Natuur, Recreatie en Landschap).

Om te onderzoeken of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden, middels een bureaustudie en onderzoek naar de aanwezige flora en fauna door een deskundige op het gebied van ecologie.

In april 2019 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven, gericht op het voorkomen van schade.

2 Toetsingskader

2.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormen de Natura2000-gebieden een netwerk van beschermde natuur. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt. Deze richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrictlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de Wet Natuurbescherming. Deze wet is van kracht geworden op 1 januari 2017.

2.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.2.1 Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)

In de Wet Natuurbescherming zijn per 1 januari 2017 drie wetten opgenomen, te weten de *Natuurbeschermingswet*, *Flora- en faunawet* en *Boswet*.

Natura2000-gebieden

In Nederland zijn gebieden aangewezen als speciale beschermingszones. Deze gebieden vallen onder de Vogelrichtlijn en/of de Habitatrictlijn en worden aangeduid als Natura2000-gebieden. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd. Per provincie is het college van Gedeputeerde Staten verantwoordelijk voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen. Tevens heeft de provincie de bevoegdheid om bijzondere landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen, mits deze niet reeds onder een Natura2000-gebied vallen.

Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de kwaliteit van de natuurlijke habitats, of habitats van soorten kunnen verslechteren of een significant verstoring effect zouden kunnen hebben op aangewezen soorten binnen een gebied, zijn vergunningsplichtig.

Soorten

De soortenbescherming is bedoeld om in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen als er werkzaamheden plaatsvinden in en rond het leefgebied van een soort. In de Wet Natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden; Europees beschermde soorten vallen onder beschermingsregimes soorten "Vogelrichtlijn (wnb-vrl) en beschermingsregime soorten Habitatrictlijn" (wnb-hrl) en nationaal beschermde soorten vallen onder beschermingsregime "andere soorten" (wnb- andere soorten).

Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a; (ver)bouwen, slopen, of wegen aanleggen, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, is het mogelijk te werken met een goedgekeurde gedragscode die toepasbaar is voor de geplande activiteiten en de aangetroffen soorten. Indien dit niet het

geval is en er schade ontstaat aan beschermde soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd. Ontheffingen worden aangevraagd bij de provincie. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

Het integreren van ecologische maatregelen in het plan kan een ontheffingsaanvraag voorkomen. Hierbij gaat het om het consolideren van het leefgebied van populaties. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade (zie figuur 1). Deze ecologische maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

Figuur 1: Stappenplan onderzoek Wet natuurbescherming (Bron: www.regelink.net)

In het kader van de Wet natuurbescherming zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten onderscheidt de Wnb vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich

elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Algemene zorgplicht (artikel 1.11)

Voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten, of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Houtopstanden, hout en houtproducten

Het is verboden om een houtopstand buiten de grenzen van de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te kappen, zonder hier voorafgaande aan de werkzaamheden melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Indien er houtopstand gekapt moet worden geldt er een herplantplicht.

Let wel, hakhoutbeheer geldt als bestendig beheer. Het gaat om kappen ter verwijdering op korte of langere termijn.

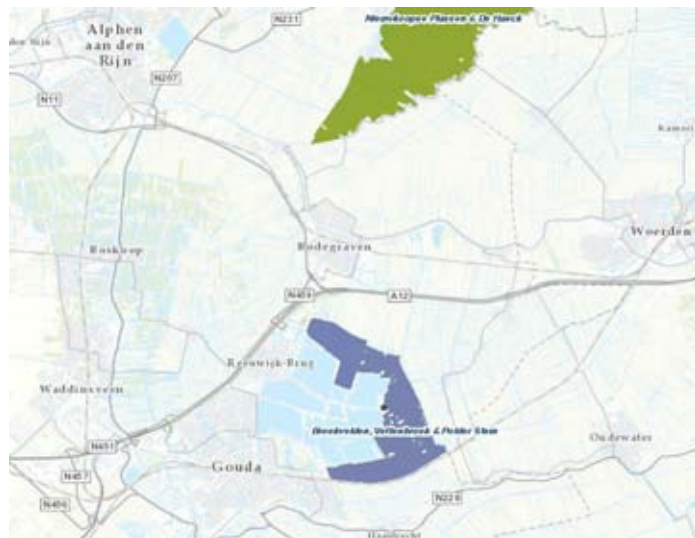
Toetsing Wet Natuurbescherming 2017

Het plangebied ligt in het Natura2000-gebied 'Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein' (zie figuur 2). Het plangebied zelf is geen onderdeel van het gebied, dit valt buiten het genoemde Natura2000-gebied. Het Natura2000-gebied 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck' ligt 9,5 km ten noorden van het plangebied.

Doelsoorten van het Natura2000-gebied 'Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein' zijn: Kleine Zwaan, Krakeend, Slobeend en Smient.

Doelsoorten van het Natura2000-gebied 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck' zijn: Noordse woelmuis, Bittervoorn, Gestreepte waterroofkever, Groenknolorchis, Kleine modderkruiper, Meervleermuis, Platte schijfhoren, Rivierdonderpad, Zeggekorfslak, Grote zilverreiger, Kolgans, Krakeend, Purperreiger, Rietzanger, Roerdomp, Smient, Snor, Zwarte stern en Zwartkopmeeuw.

Een deel van deze doelsoorten komt uitsluitend voor binnen het Natura2000-gebied. Andere soorten, zoals Smient, Krakeend, Grote zilverreiger en Kolgans foerageren ook in de bredere omgeving van het Natura2000-gebied. Het plangebied is echter niet geschikt voor deze soorten als foerageergebied.

Figuur 2: Ligging Natura2000-gebieden t.o.v. plangebied (bron: www.pzh.nl)

De kwalificerende soorten voor het Natura2000-gebied "Broekvelden-Vettenbroek & polder Stein" zijn zoals genoemd de Kleine zwaan, de Krakeend, de Slobeend en de Smient. Deze watervogelsoorten mijden de omgeving van het bewoningslint langs de Oukoopsedijk, met uitzondering van de Krakeend die zijn schuwheid verliest.

Watersnip Advies is sinds 2011 zeer nauw betrokken bij de transformatie van polder Oukoop van een agrarische polder naar een natuurland met agrarisch medegebruik. Zo schreef Watersnip "Inrichtingsplan polder Oukoop percelen SBB fase 2" (*Watersnip-rapport 13A036*). Vanuit deze betrokkenheid, werkzaamheden en inventarisaties heeft Watersnip veel kennis omtrent de verspreiding en de voorkomende concentraties watervogels in deze omgeving.

Er is door Watersnip een effectbeoordeling gemaakt voor de Natuurboerderij "Hoeve Stein" (*10A060 Effectbeoordeling Hoeve Stein dd 110418*) waarin verspreidingskaarten zijn opgenomen van het voorkomen van de kwalificerende soorten in de polder. Omdat sinds de effectbeoordeling enige jaren zijn verstreken, heeft Watersnip recentelijk een verspreidingskaart gemaakt voor het ecologisch onderzoek Oukoopsedijk 17 (*18A046 Ecologisch onderzoek Oukoopsedijk 17 te Reeuwijk*) waar de voornaamste rust- en

Figuur 2a: Kerngebieden watervogels rond Oukoopsedijk (plangebied: rode contour)

foerageergebieden van de kwalificerende soorten zijn aangegeven in de periode 2015-2019. Hiervoor is gebruik gemaakt van de bijna wekelijkse waarnemingen gedurende de winterseizoenen in polder Oukoop. Op 17 maart en 24 maart 2019 is nogmaals specifiek gekeken naar de verspreidingspatronen. De recente, belangrijke concentratiegebieden voor watervogels in polder Oukoop zijn op kaart weergegeven (zie figuur 2a).

Hieronder wordt het voorkomen van de vier kwalificerende soorten van het Natura 2000-gebied rond Oukoopsedijk 7 toegelicht en besproken.

a. Kleine Zwaan.

De soort kwam tot ongeveer 2002 met soms honderden exemplaren voor in het reservaatgebied Stein-Noord op enkele kilometers van het plangebied. In polder Oukoop tussen de Enkele Wiericke en de Oukoopsedijk kwamen voor zover ons bekend nooit concentraties voor. De laatste jaren is deze soort niet meer aanwezig in polder Stein of polder Oukoop. Er is geen relatie met het plangebied. De Kleine zwaan ondervindt geen schade van de voorgenomen plannen.

b. Krakeend.

Het aantal krakeenden is de laatste twintig jaar ook in polder Oukoop spectaculair toegenomen. In de winterperiode komen zij voor aan de randen van de brede sloten en petgaten met legakkers (zie kaartbeeld). In de zomerperiode broedt deze soort met meer dan vijftien paren in het gebied (inventarisaties F.J. Mayenburg). De soort heeft de schuwheid afgelegd en komt tegenwoordig ook net als de Wilde eend voor rond de bewoonde percelen. De Krakeend wordt niet verstoord door de voorgenomen werkzaamheden en plannen.

c. Slobeend.

Deze soort maakt tijdens najaarstrek en voorjaarstrek in relatief kleine aantallen (20-30 exemplaren) gebruik van de waterrijke, beschutte slaap- en rustplekken in de polder (zie kaart). De vogels hebben daarbij een voorkeur voor luwe plekken in de beschutting van legakkers en houtakkers. De nabije omgeving van het plangebied is hiervoor niet geschikt. Slobeenden broeden met ongeveer 10 paren in de polder en zoeken daarvoor de stille achterste delen ver van de Oukoopsedijk. De Slobeend rust, foerageert en broedt niet nabij de Oukoopsedijk en ondervindt geen schade van de voorgenomen plannen en werkzaamheden.

d. Smient.

Ook deze watervogel heeft een groot deel van de schuwheid afgelegd ten opzichte van twintig en tien jaar geleden. Daardoor is het potentieel van foerageergebied sterk toegenomen. Het voorkeurshabitat zijn nog steeds de brede vaarten en petgaten in poldergebieden. Hier liggen ook vaak natte weilanden waar de Smient graag graast. Op de Reeuwijkse plassen zelf komen de smienten niet voor, met uitzondering van de zandwinningsplas Broekvelden/Vettenbroek. Op deze plas rusten en slapen in de winter soms tienduizenden exemplaren. Bij ijsgang in de polder lopen de aantallen daar het hoogst op, omdat deze plas niet bevroest.

Smienten houden van ruimte en uitzicht. Ze durven tegenwoordig wel tot op honderd meter van woningen te foerageren, maar alleen als ze het gevoel hebben snel de ruimte in te kunnen vliegen. Nabij de Oukoopsedijk worden smienten zelden op minder dan 150 meter van de weg waargenomen.

Rond Oukoopsedijk 7 liggen diverse geriefhoutbosjes. De boerderijen liggen hier dichtbij elkaar in het bewoningslint. Er is veel wegbeplanting van knotwilgen. De ruimtelijke schaal rond Oukoopsedijk 7 is te beperkt om te voldoen aan de eisen van de Smient. De omgeving wordt niet gebruikt door smienten.

Voor alle vier kwalificerende (watervogel)soorten van het Natura2000-gebied geldt, dat ze geen schade gaan ondervinden van de ruimtelijke ingrepen en werkzaamheden in het plangebied Oukoopsedijk 7.

Negatieve effecten op de doelsoorten van de Natura2000-gebieden zijn derhalve niet aan de orde.

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom van de gemeente Reeuwijk. Er is geen sprake van het kappen van houtopstanden. De herplantplicht in het kader van de Wet Natuurbescherming is daarom niet aan de orde.

2.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland in de wet benoemd als de (voormalige) Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven verkleind wordt. De NNN bestaat uit:

- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, die beheerd worden volgens agrarisch natuurbeheer en;
- grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de NNN.

De natuur in de NNN is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de NNN zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

Toetsing Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt binnen de grenzen van een NNN-gebied (zie figuur 3). Ook hier geldt dat het plangebied zelf geen NNN-gebied is. Binnen het plangebied is een boomgaard met een geriefhoutakker aanwezig. Deze worden niet aangetast. De ruimtelijke ingrepen die verband houden met de sloop van een deel van de huidige bebouwing zullen vanwege het feit dat het beperkt blijft tot het plangebied geen schade veroorzaken aan de omliggende NNN.

Figuur 3: Ligging NNN-gebieden t.o.v. het plangebied (bron: www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl)

Rond het plangebied heeft Staatsbosbeheer in 2017 nieuwe natuur aangelegd. De zwaarste natuurdoelen, zoals vochtig schraalland en moerasnatuur zijn daarbij middels vergravingen gerealiseerd nabij de Enkele Wiericke op honderden meters afstand van het plangebied. Rond het plangebied aan de oostzijde en aan de westzijde is gekozen voor lichtere natuurdoelen van Fauna- en kruidenrijk grasland. Daarbij wordt vooral ingezet op het verhogen van de variatie aan planten- en insectensoorten in het grasland. De ingrepen en maatregelen in het plangebied zullen geen effecten hebben op de vegetatie en fauna in het aangrenzende grasland waar ook de invloed van het agrarisch medegebruik hoog blijft.

2.2.3 Omgevingsvisie en Omgevingsverordening (1 april 2019) en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013)

Op 1 april 2019 is het Omgevingsbeleid in werking getreden. In het Omgevingsbeleid heeft de Provincie Zuid-Holland verschillende beleidsplannen voor de fysieke leefomgeving samengebracht. De voorheen fungerende Visie ruimte en mobiliteit (VRM) is ook opgenomen in het Omgevingsbeleid. Met dit nieuwe beleid heeft de provincie voorgesorteerd op de Omgevingswet die in 2021 in werking treedt. Het Omgevingsbeleid bestaat uit de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening.

In het nieuwe Omgevingsbeleid zet de provincie in op een betere relatie tussen stad en land. Een betere samenhang tussen de verschillende functies binnen de groene ruimte, zoals landbouw, natuur, recreatie, water en cultuurhistorie. Er moet een samenhangend stelsel komen van de verschillende groene ruimtes en de stad. De zogenoemde groenblauwe structuur. Bescherming van natuurgebieden en het Natuurnetwerk Nederland zijn hiervan belangrijke onderdelen.

Het ontwikkelen van nieuwe plannen kan inbreuk maken op te beschermen waarden in het landschap. In sommige gevallen is het noodzakelijk dat er compensatie plaatsvindt als er specifieke natuur-, recreatie- of landschapswaarden verloren gaan. GS heeft hiervoor in mei 2013 de beleidsregel compensatie natuur, recreatie en landschap Zuid-Holland 2013 vastgesteld. Deze beleidsregel is opgenomen in de Omgevingsverordening.

In deze beleidsregel is voor een aantal gebieden compensatie noodzakelijk bij het verlies van ecologische waarden. Dit zijn;

- het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS);
- de belangrijke weidevogelgebieden;
- de recreatiegebieden om de stad;
- strategische reservering natuur;
- de karakteristieke landschapselementen.

Biotopen voor Rode lijstsoorten zijn niet langer compensatie plichtig.

Toetsing Visie Ruimte en Mobiliteit en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland

De Ecologische Hoofstructuur is reeds beschreven in paragraaf 2.2.2. In het plangebied bevindt zich een karakteristiek landschapselement: een boomgaard met een geriefhoutbosje. Ten oosten van het plangebied ligt op ongeveer 900 meter 'belangrijk weidevogelgebied'. Er zal geen verstoring plaatsvinden van de aanwezige weidevogels door deze afstand tussen het plangebied en het weidevogelgebied. De werkzaamheden zullen zich beperken tot het plangebied. Er zal daardoor geen schade ontstaan door de geplande werkzaamheden.

*Figuur 4: Ligging belangrijk weidevogelgebied t.o.v. het plangebied (rode contour)
(bron: www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl, kaart 7)*

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten 112,449. Binnen het plangebied staan een woonhuis met een huisstal waarvan het woonhuis in het verleden is vervangen door nieuwbouw. Achter de woonboerderij staan een hooiberg en een ligboxenstal. Langs de sloot aan de zuidzijde van de woonboerderij staan nog twee opstallen, waarvan de meest oostelijke ingericht is als bed and breakfast onderkomen. Het erf bestaat uit gecultiveerde tuin, gras, grind en een gedeelte is verhard met beton. Aan de oostkant ligt een perceel met knotbomen en een boomgaard met een geriefhoutbosje, waarop nog een bijgebouwtje staat. Aan de west- en zuidzijde van de woonboerderij staan enkele grote lindes en aan de westkant van de melkschuur staat een Es.

Figuur 5: Ligging van het plangebied (rode contour)

3.2 Plannen

De eigenaar van het plangebied, de heer J. Kramer, heeft de volgende plannen:

3.2.1 Ligboxenstal

De ligboxenstal op het erf wordt gedeeltelijk afgebroken en verbouwd, waarbij een gedeelte een dichte schuur wordt en een gedeelte open schuur. De ligboxenstal wordt versmald door de ligplaatsen voor de koeien te verwijderen, het melkgedeelte met het melklokaal en de melkput wordt afgebroken en de stal wordt ingekort. De balken en spanten in de stal blijven aanwezig. De asbest golfplaten zullen worden verwijderd. Deze stal staat als eerste op de planning om verbouwd te worden. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd in verband met de Ruimte voor ruimte regeling met betrekking tot Oukoopsedijk 17.

3.2.2 Huisstal

De heer Kramer heeft het voornemen de aan het woonhuis gebouwde huisstal te renoveren. Het boenhok met de schoorsteen van een warmwaterfornuis voor de vroegere kaasbereiding behoort bij de woning.

De renovatie van de huisstal volgt later.

De sloten en bomen in het plangebied blijven ongemoeid en er wordt niet nieuw gebouwd.

4 Resultaten onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op vrijdag 5 april 2019 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Op 1 mei 2019 is een tweede onderzoek uitgevoerd met betrekking tot de Huismus. Tevens is tijdens de inventarisatie op 5 april een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

4.2 Flora

In het plangebied zijn algemene soorten als Engelwortel, Paarse dovenetel, Grote brandnetel, Speenkruid, Madelief en Paardenbloem aangetroffen. Een Hommelkoningin was druk aan het foerageren. In sloten aan rondom het plangebied zijn geen ondergedoken waterplanten aangetroffen.

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

Figuur 6: De sloot aan de noordzijde van het plangebied

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de inventarisatie zijn verschillende algemene vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied, zoals een zingende Winterkoning, Pimpelmees, Koolmees, Kauw, Kwikstaart, Fitis, Boerenzwaluw, Aalscholvers en Meerkoet. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Wet Natuurbescherming. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet opzettelijk verontrust worden.

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. Binnen het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten of

geschikte locaties voor jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Jaarrond beschermde nesten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

De Gierzwaluw komt in en rond het onderzochte plangebied niet voor, dit is al eerder tijdens onderzoeken in dit gebied gebleken.

4.3.1.1 Ligboxenstal

De ligboxenstal heeft een golfplaten dak van eterniet. Dit dak is niet geschikt voor nesten van de Huismus.

In de stal zijn enkele nesten van de Boerenzwaluw aangetroffen. Nesten van de Boerenzwaluw behoren tot de Categorie 5 Jaarrond beschermde nesten: nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De nesten die tot deze categorie behoren kunnen jaarrond beschermd zijn wanneer zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Hier is echter geen sprake van aangezien in de omgeving van het plangebied voldoende vergelijkbare mogelijkheden aanwezig zijn. De ligboxenstal heeft geen dakpannen en er zijn geen sporen of mogelijkheden die op jaarrond beschermde nesten van de Huismus of Gierzwaluw duiden. De eigenaar van het pand heeft bovendien maatregelen genomen waardoor de Boerenzwaluw zich in een andere schuur op het perceel kan vestigen. Bij het verbouwen van het pand blijven de balken en spanten staan en een deel van de stal blijft open zodat de Boerenzwaluw vrij toegang heeft om zich weer te vestigen.

In de ligboxenstal zijn braakballen en uitwerpselen van de Kerkuil aangetroffen. Nesten van de Kerkuil behoren tot de Categorie 3 Jaarrond beschermde nesten: nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Er is geen nest aangetroffen van de Kerkuil.

Figuur 7: Boerenzwaluwnest

Figuur 8: Braakballen van de Kerkuil

4.3.1.2 Huisstal

De huisstal heeft een pannendak die aan de binnenkant bedekt is met riet wat op veel plekken is verteerd of heel dun is. Aan de buitenzijde steekt hier en daar riet naar buiten

Figuur 9: Het nest van een Winterkoning

Figuur 10: Mussenkast

onder de pannen door. Er zitten veel gaten tussen het riet en de pannen waardoor er licht naar binnen valt. Alle ventilatieopeningen in de huisstal zijn gesloten, waardoor er geen nesten zijn aangetroffen in de stal. Tevens ligt er gaas in de dakgoten zodat ook daar geen mogelijkheid tot nestelen is. Ook op de zolder onder het pannendak zijn geen nesten gevonden. Aan de buitenzijde zijn in enkele luchtopeningen oude nesten van de Merel aangetroffen. Aan de oostzijde van de stal in een stroomverdeelkastje werd een oud nest van de Winterkoning aangetroffen. De nesten van de Merel en de Winterkoning zijn niet jaarrond beschermd, maar alleen tijdens de broedtijd.

Figuur 11: Gaas in de dakgoten van de huisstal

Tijdens het veldbezoek werden twee huismussen kort waargenomen op de huisstal. De huismussen zijn actief bij de bebouwing op nummer 9. Dit ligt direct naast het plangebied aan de zuidkant. Aan deze zijde van het plangebied heeft de heer Kramer een aantal kippen lopen. De huismussen maken gretig gebruik van het voer dat daar gestrooid wordt voor de kippen. Ze keren steeds terug naar de bebouwing en bomen bij nummer 9. Aan de schuur aan de zuidkant van het plangebied heeft de heer Kramer een mussenkast hangen die niet in gebruik is.

4.3.2 Vissen

Uit de bureaustudie blijkt dat er geen beschermde soorten voorkomen in en in de omgeving van het plangebied. Bovendien blijven de aanwezige sloten ongemoeid.

Er worden binnen het plangebied geen andere beschermde vissoorten verwacht.

4.3.3 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Er kan aangenomen worden dat Bruine kikker, Gewone pad, Kleine

watersalamander en Meerkikker (allen wnb-andere soorten) voorkomen binnen het plangebied (0-1km). De Bastaardkikker (beide wnb-andere soorten) komt voor in de omgeving van het plangebied (1-5km). Tijdens de inventarisatie werd de Gewone pad gehoord in de sloot aan de noordzijde van het plangebied. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming in de Provincie Zuid-Holland.

Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Rugstreeppad (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig') voor kan komen in het plangebied (0-1km). De Heikikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') komt voor in de omgeving van het plangebied (1-5km).

De Rugstreeppad komt voornamelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers.

Voor de voortplanting maakt de Rugstreeppad gebruik van ondiepe plassen en poelen om haar eieren in af te zetten. De Rugstreeppad maakt voor de overwintering gebruik van rommelhoekjes met opgeslagen stenen of van braakliggende zandhopen, waarin hij zich makkelijk kan ingraven. Op het moment dat er binnen het plangebied hopen zand voor langere tijd braak komen te liggen, wordt het gebied wel aantrekkelijk als overwinteringsgebied. De Rugstreeppad staat erom bekend dat hij lange afstanden kan afleggen op zoek naar een geschikte overwinteringslocatie. Er is in het plangebied geen geschikt habitat aanwezig. Er zijn geen rommelhoekjes of hopen zand aanwezig. De aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

De Heikikker komt voor in o.a. vochtige heidegebieden en hoog- en laagveengebieden. Hij geeft de voorkeur aan schrale omstandigheden. Voor de voortplanting is hij afhankelijk van ondiep zuur (pH 4 – 5,5) water met oevervegetatie. Verder moet er voldoende ruige en structuurrijke vegetatie aanwezig zijn waar deze kikker kan schuilen tegen predators. Binnen het plangebied zijn geen ondiepe zure sloten aanwezig. Door het voormalig agrarisch gebruik van het plangebied is er geen sprake van schrale omstandigheden. Het plangebied voldoet niet aan de eisen die deze soort stelt aan zijn leefgebied. De aanwezigheid van de Heikikker kan worden uitgesloten.

Op basis van de geraadpleegde verspreidingskaarten worden binnen het plangebied geen andere (streng) beschermde amfibieën verwacht.

4.3.4 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de Ringslang (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voor kan komen in het plangebied (0-1km).

De Ringslang is een watergebonden soort. Deze soort heeft rijk begroeide oevers nodig om in te jagen en om zich te kunnen verschuilen. Voor de voortplanting maakt deze soort gebruik van broeihopen van takken, stro en bladeren. De oevers zijn geschikt om in te jagen en verschuilen. Voor de voortplanting is het plangebied niet geschikt. De aanwezigheid van deze soort kan in dat opzicht worden uitgesloten. Bovendien blijven de sloten in de plannen ongemoeid.

Op basis van de bureaustudie worden binnen het plangebied geen andere beschermde reptielen verwacht.

4.3.5 Grondgebonden zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er meerdere zoogdiersoorten voorkomen in en rond het plangebied, zoals Bosmuis, Bunzing, Dwergmuis, Egel, Haas, Hermelijn, Huisspitsmuis, Konijn, Veldmuis en Wezel (allen wnb-andere soorten) (0-1 km). Vos en Woelrat (beide wnb-andere soorten) komen voor in de omgeving van het plangebied (1-5 km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet natuurbescherming in de provincie Zuid-Holland.

In de directe omgeving van het plangebied (0-1 km) komt de beschermde Waterspitsmuis (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voor. In de ruimere omgeving (1-5 km) komen de Boommarter (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar'), Steenmarter (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd'), Bever (wnb-hrl, Rode lijst status 'gevoelig) en Otter (wnb-hrl / Rode lijst status 'verdwenen uit NL') voor.

Figuur 12: Sloot aan de noordzijde richting het oosten

De Waterspitsmuis komt voor langs schone sloten die niet te voedselrijk zijn. De sloten dienen een goede watervegetatie te hebben en ruige oevers. De Waterspitsmuis is zeer schuw en kan zich letterlijk doodschrikken van een hard geluid. De oevers van het plangebied zijn wel geschikt voor de Waterspitsmuis, echter het water is ondiep en er is te veel bagger aanwezig. De aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

De Boommarter leeft met name in bosrijk gebied. Binnen het plangebied is geen bosrijk gebied aanwezig. De bomen die er staan voldoen niet aan de eisen die de Boommarter stelt aan zijn leefgebied. De aanwezigheid van de Boommarter kan worden uitgesloten.

De Steenmarter leeft in steenachtige biotopen en plaatsen waar hij kan schuilen, zoals in steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. De steenmarter komt ook voor in parklandschappen. Hij is te vinden in de omgeving van dorpen en boerderijen maar ook in de stad. Hij heeft een voorkeur voor gebieden met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Binnen het plangebied zijn geen sporen aangetroffen, zoals leeggezogen eieren, huiden, koppen van prooidieren die wijzen op de aanwezigheid van de Steenmarter. Er is ook geen nest of een latrine (vaste plaats voor uitwerpselen) aangetroffen. De aanwezigheid van de Steenmarter binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

De Bever komt voor in overgangsgedieden tussen land en water, o.a. in moerassen, langs beken, en rustige rivieren en meren. Langs het water moeten bossen aanwezig zijn, waar voldoende hout aanwezig is wat de Bever kan gebruiken om dammen van te maken. Het plangebied is als voormalig agrarisch bedrijf niet geschikt als leefgebied voor de Bever. Er is onvoldoende water aanwezig en ook te weinig bomen. De aanwezigheid van de Bever kan binnen het plangebied worden uitgesloten.

De Otter leeft in oevers met voldoende oevervegetatie om te schuilen en te rusten. Hij komt o.a. voor in meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Hij heeft de voorkeur voor schoon, zoet water. De Otter is incidenteel aangetroffen in het noordelijke deel van polder Oukoop nabij de Kippenkade. In april 2019 zijn er beelden van de Otter gemaakt op een terrein van Staatsbosbeheer in de Reeuwijkse Plassen. De Otter is een schuw dier die geen gebruik zal maken van het plangebied.

Er is binnen het plangebied geen geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde zoogdieren. Deze worden hier derhalve niet verwacht.

4.3.6 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn beschermd (wnb-hrl).

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Ruige

dwergvleermuis (0-1km), Baardvleermuis, Gewone grootvleermuis, Meervleermuis, Rosse vleermuis en Watervleermuis (1-5km).

Tijdens de veldinventarisatie is een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

Figuur 13: De ligboxenstal

4.3.6.1 Ligboxenstal

De ligboxenstal heeft een golfplaten dak van asbest. De nok van het dak bestaat uit lichtkoepels en is voor een deel open. In de zijwanden hebben de muren over de hele lengte vanaf ongeveer 2 m tussen de muur en de dakgoot, een opening van ongeveer 20 cm hoogte. De muren van de ligboxenstal hebben geen spouw en zijn te laag voor een vleermuis om uit te vliegen. Het melklokaal en de melkput zijn voornamelijk opgetrokken uit beton. Het gebouw is tochtig en niet geschikt voor vleermuizen. Er zijn geen sporen van vleermuizen aangetroffen.

Figuur 14: Binnenzijde dak van huisstal

4.3.6.2 Huisstal

De huisstal heeft een dak met dakpannen met aan de binnenzijde riet. Het riet is zo dun en verteerd dat het licht van buiten naar binnen valt. Er is veel wind en tocht.

De huisstal heeft geen spouwmuren. Omdat het zo tochtig is in de huisstal is deze niet geschikt voor vleermuizen. Er zijn geen sporen van vleermuizen aangetroffen.

De eigenaar van Oukoopsedijk 7 is een natuurliefhebber en heeft enkele vleermuiskasten opgehangen in de bomen aan de zuidzijde van de woning. Deze zijn de enige geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen in het plangebied.

Figuur 15: Vleermuiskasten in de bomen aan de zuidzijde van de huisstal

4.3.7 Overige soorten

Uit de bureaustudie blijkt dat Groene glazenmaker (wnb-hrl / Rode lijst status 'bedreigd') voor kan komen in de directe omgeving van het plangebied (0-1km) en de Platte schijfhoren (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') in de omgeving van het plangebied (1-5km).

De Groene glazenmaker is voor zijn voortplanting afhankelijk van de waterplant Krabbenscheer. In de sloten rond het plangebied is geen Krabbenscheer aangetroffen. De aanwezigheid van deze libelsoort binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

De Platte schijfhoren leeft in water met een goed ontwikkelde watervegetatie en een goede waterkwaliteit. In de sloten rond het plangebied is geen ondergedoken watervegetatie aangetroffen. Hierdoor voldoet het plangebied niet aan de specifieke eisen die deze soort stelt aan zijn leefgebied. De aanwezigheid van de Platte schijfhoren kan binnen het plangebied worden uitgesloten.

Figuur 16: Sloot aan de oostzijde van het plangebied

De sloten zullen ongemoeid blijven in de plannen zodat er geen verstoring voor eventuele aanwezigheid van genoemde soorten zal optreden.

Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied geen andere beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten verwacht.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

- Het plangebied heeft directe relatie met beschermde gebieden (Natura2000, NNN-gebieden of ecologische verbindingzones). Het plangebied ligt midden in Natura2000-gebied Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein en midden in NNN-gebied. Het plangebied zelf valt buiten de begrenzing van het Natura2000-gebied en de NNN. Het afbreken van een gedeelte van de ligboxenstal en de huisstal zal geen schade veroorzaken aan het omliggende Natura2000-gebied, omdat er geen agrarische werkzaamheden meer plaats gaan vinden binnen het Natura2000-gebied. Hierdoor wordt de cultuurdruk minder. Het plangebied is niet geschikt als foerageergebied voor de doelsoorten van de nabij gelegen Natura2000-gebieden. Er zijn geen brede sloten en open graslanden aanwezig binnen het plangebied die kunnen dienen als foerageergebied. Schade aan Natura2000-doelsoorten is derhalve niet aan de orde.
- Voor een deel van de beschermde soorten (Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander, Meerkikker, Bastaardkikker, Bosmuis, Bunzing, Dwergmuis, Egel, Haas, Hermelijn, Huisspitsmuis, Konijn, Veldmuis, Wezel en Vos) geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Zuid-Holland. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
- Zowel in deel A als in deel B zijn geen nesten van broedende vogels aangetroffen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de Wnb, zijn niet aangetroffen binnen het plangebied. In de dakgoten van de huisstal ligt gaas ter voorkoming van de vestiging van de Huismus. De Huismuspopulatie bevindt zich bij de burens op nummer 9. De heer Kramer heeft een voorziening voor de Huismus aangebracht aan een andere schuur op het perceel. *Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen (15 maart tot 15 juli of zolang er gebroed wordt) dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.*
- Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Rugstreeppad (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig') voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). De beschermde Heikikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') komt voor in de omgeving van het plangebied (1-5km). Er zijn binnen het plangebied geen plassen of poelen aangetroffen die geschikt zijn als voortplantingslocatie voor de Rugstreeppad. Ook zijn er geen geschikte overwinteringslocaties aangetroffen. Op het moment dat er werkzaamheden gaan

plaatsvinden kan het plangebied mogelijk wel geschikt worden als voortplantings- en overwinteringsgebied. Geadviseerd wordt te voorkomen dat er gedurende de voortplantingsperiode (globaal half april – augustus) water stagneert en er plassen en poelen ontstaan waar de Rugstreeppad haar eieren in af kan zetten. Tevens dient voorkomen te worden dat er lang zand/grond braak ligt gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november – maart). Dit om ingraven voor overwintering te voorkomen.

Het plangebied is niet geschikt als leefgebied voor de Heikikker, omdat het niet voldoet aan de specifieke eisen die deze soort stelt aan zijn leefgebied. De aanwezigheid van de Heikikker binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

- Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de Ringslang (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in het plangebied (0-1 km). Binnen het plangebied is geen geschikt voortplantingsgebied (zoals hopen) aanwezig voor de Ringslang. Incidenteel kan deze soort binnen het plangebied aanwezig zijn, vanuit de achter het plangebied gelegen weilanden of vanuit het Reeuwijkse plassenengebied waar hij frequent voorkomt. De geplande werkzaamheden zullen geen schade veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van de Ringslang. Geadviseerd wordt om stortplaatsen voor gewas en takken te voorkomen, zodat er geen mogelijke broeihoop ontstaat in het gebied waar gewerkt wordt.
- In de directe omgeving van het plangebied (0-1 km) komt de beschermde Waterspitsmuis (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voor. In de ruimere omgeving (1-5 km) komen de Boomarter (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar'), Steenarter (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd'), Bever (wnb-hrl, Rode lijst status 'gevoelig') en Otter (wnb-hrl / Rode lijst status 'verdwenen uit NL') voor. Voor de Waterspitsmuis, Bever, Boomarter en Otter voldoet het plangebied niet aan de specifieke eisen die deze soorten stellen aan hun leefgebied. De aanwezigheid van de Waterspitsmuis, Bever, Boomarter en Otter kan worden uitgesloten. Binnen het plangebied zijn geen sporen (vraatsporen, latrine) aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van de Steenarter. De aanwezigheid van deze soort kan ook worden uitgesloten.
- Uit de bureaustudie blijkt dat verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Ruige dwergvleermuis (0-1 km), Baardvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Meervleermuis, Rosse vleermuis en Watervleermuis (1-5 km). De te slopen gebouwen, zowel deel A als deel B, zijn niet geschikt voor een verblijf van vleermuizen door een te tochtig klimaat. De aanwezige bomen zijn niet geschikt als zomer- en/of kraamverblijf voor boombewonende vleermuissoorten. Er zijn geen sporen aangetroffen. De aanwezigheid van deze typen verblijfplaatsen in de bomen kan worden uitgesloten. De bomen in het plangebied blijven bovendien ongemoeid. De heer Kramer heeft tevens als natuurliefhebber gezorgd voor vleermuiskasten in de bomen aan de zuidzijde van de huisstal.
- De enige geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen zijn de vleermuiskasten in de bomen aan de zuidzijde van de huisstal. Deze blijven in het plan ongemoeid. Er is geen schade te verwachten aan de functionele staat van instandhouding van vleermuizen of aan hun individuele verblijfplaatsen.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor planten- en diersoorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

In het kader van de zorgplicht heeft de heer Kramer in een schuur enkele kunstnesten voor de Boerenzwaluw op gehangen.

Geadviseerd wordt om ten behoeve van foeragerende vleermuizen uitstraling van buitenverlichting zoveel mogelijk te beperken. Hierbij kan gedacht worden aan het gebruik van Led-verlichting en armaturen die naar beneden uitstralen. De heer Kramer heeft aan de bomen enkele vleermuiskasten op gehangen.

Geadviseerd wordt om gedurende de werkzaamheden lichtuitstraling van bouwverlichting zoveel mogelijk te beperken. Er mag geen uitstraling van licht zijn naar de omliggende weilanden.

De voorkeur gaat uit naar het verrichten van werkzaamheden tussen einde broedtijd en begin winterseizoen. De maanden juli - maart zijn geschikte maanden. In april komt de Boerenzwaluw terug en het is de intentie deze broedruimte te blijven bieden.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Uitgeverij 12 Provinciën, *Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25.000*, Landsmeer 2012
2. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*, dec 2015
3. Ecologica, *Wet natuurbescherming, samenvatting wijzigingen natuurwetgeving*, 5 november 2018
4. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
5. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2017. *Vleermuisprotocol 2017*, maart 2017
6. Provincie Zuid-Holland, *Omgevingsvisie, Omgevingsbeleid Zuid-Holland*, gewijzigd ontwerp, 22 januari 2019
7. Provincie Zuid-Holland, *Omgevingsverordening Zuid-Holland*, gewijzigd ontwerp, 22 januari 2019
8. Provincie Zuid-Holland, *Visie Ruimte en Mobiliteit*, geconsolideerd, in werking per 19 januari 2018 tot 1 april 2019
9. '© NDF - quickscanhulp.nl 28-03-2019 13:56:40'
10. Watersnip Advies, *10A060 Effectbeoordeling Hoeve Stein dd 110418*, Reeuwijk april 2011
11. Watersnip Advies, *Rapport 18A046 Ecologisch onderzoek Oukoopsedijk 17 te Reeuwijk*, april 2019

Geraadpleegde internetsites:

12. www.rijksoverheid.nl
13. www.bij12.nl
14. www.rvo.nl
15. www.regelink.net
16. www.ravon.nl
17. www.vleermuis.net
18. www.zuid-holland.nl
19. www.zoogdiervereniging.nl
20. <https://www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/omgevingsbeleid/>
21. <https://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=fcb2770793e2411baa4ce65dff16710d>
22. <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>
23. [waarneming.nl](http://www.waarneming.nl)
24. www.boswachtersblog.nl/zuid-holland/2019/04/19/de-otter-is-terug-in-de-reeuwijkse-plassen/

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
KvK 29031331
+ 31 (0)182-395460
www.watersnipadvies.info
advies@watersnip.info

